

Nr 13

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående meritvärdet av militär utbildning.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I: 363 av herrar *Arvidson* och *Larsson, Thorsten*, samt II: 451 av herr *Fälldin m. fl.* hemställes, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om prövning genom pågående befälsutredning av frågan om beräkningen av det meritvärde, som i det civila livet bör tillmätas militär utbildning.

I motionerna framhålles att det för närvarande råder en otillfredsställande ordning i fråga om bedömningen av den militära befälsutbildningens betydelse som merit i civila sammanhang dels vid tjänstetillsättning, befordran och tjänsteårsberäkning och dels vid intagning av elever vid spärade undervisningsanstalter. Frågan har också varit föremål för utredning, och provisoriska författningar i ämnet har utfärdats. Senast år 1952 begärde riksdagen utredning i ämnet och Kungl. Maj:t uppdrog år 1954 åt värnpliktsavlöningsutredningen att ta hand om frågan. Motionärerna anser det emellertid önskvärt, att den år 1954 tillsatta särskilda befälsutredningen prövar frågan, enär värnpliktsavlöningsutredningen på grund av andra arbetsuppgifter ej varit i tillfälle att behandla den.

Utskottet har inhämtat yttrande över motionerna från 1954 års befälsutredning, 1954 års värnpliktsavlöningsutredning, överbefälhavaren, försvarets socialbyrå, skolöverstyrelsen, överstyrelsen för yrkesutbildning, överstyrelsen för de tekniska högskolorna, lantbruksstyrelsen, Tjänstemännens centralorganisation, Statstjänstemännens riksförbund, Centralstyrelsen för de svenska reservofficersförbunden, Svenska reservunderofficersförbundet, Värnpliktiga officerares riksförbund, Försvarsväsendets underbefälsförbund och Sveriges förenade studentkårer.

1954 års befälsutredning anför, att den hösten 1958 erhöll en skrivelse från Svenska arméns och Flygvapnets reservofficersförbund angående civil meritberäkning och poängvärdering för de befälsutbildade, men att den med hänsyn till direktiven för 1954 års värnpliktsavlöningsutredning överlämnat skrivelsen till sistnämnda utredning. Befälsutredningen finner det mest lämpligt att meritvärderingsfrågorna även fortsättningsvis handlägges av värnpliktsavlöningsutredningen.

1954 års värnpliktsavlöningsutredning meddelar, att den f. n. är sysselsatt med vissa andra undersökningar men att den jämsides därmed vidtagit förberedande åtgärder beträffande de i motionen berörda delarna av ut-

redningens uppdrag. Den har från försvarsgrensstabcheferna infordrat visst material, som beräknas kunna färdigställas till den 1 juni i år. Därefter kommer utredningen att närmare pröva det meritvärde, som bör tillmätas militärutbildningen.

Försvarsstaben finner den pågående utredningens planläggning helt tillfredsställande och *försvarets socialbyrå* anser, att en överflyttning av uppdraget till befälsutredningen i vart fall icke vore ägnad att påskynda lösningen av problemet.

I övriga inkomna yttranden understrykes angelägenheten av att frågan blir utredd så fort som möjligt. I några av yttrandena tar man icke ställning till vilken utredning, som bör handlägga frågan. I vissa yttranden förordas befälsutredningen, medan i andra anföres, att frågan lämpligen bör utredas av värnpliktsavlöningsutredningen.

Utskottet

Motionärernas yrkande innebär att frågan om den militära utbildningens meritvärde skulle överflyttas från 1954 års värnpliktsavlöningsutredning, vilken nu har i uppdrag att utreda frågan, till 1954 års befälsutredning. Befälsutredningen har i sitt yttrande över motionerna förklarat att spörsmålet bör handläggas av värnpliktsavlöningsutredningen. Denna har uppgett, att förberedande åtgärder redan vidtagits, såsom insamlande av material m. m., och att frågan kommer att upptagas till närmare prövning så snart det infordrade materialet bearbetats. Utskottet finner med hänsyn härtill icke sannolikt, att den föreslagna överflyttningen skulle påskynda frågans lösning och får förty hemställa,

att de likalydande motionerna I: 363 och II: 451 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 17 mars 1959

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Wolgast, Strandler, Johan Persson, Stähle*, Nestrup, Möller, Jacobsson*, Jonasson, Lars Larsson, Ringaby* och Tage Johansson;

från andra kammaren: fru Eriksson i Stockholm, herrar Ekström i Björkvik, Björkänge, Jacobsson i Sala, Svensson i Krokstorp*, fru Jäderberg, fru Thunvall, fru Wallerius-Gunne, herrar Börjesson, Gustafsson i Uddevalla, Carlsson i Huskvarna och Larsson i Stockholm.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.